

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

18.03.2024

КАРАР

№ 304

**Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма
комитетының «2022-2024 елларга Биектау муниципаль районы
мәдәниятен үстерү» муниципаль программасын раслау турында» 2023
елның 03 августындагы 1038 номерлы карарына үзгәрешләр керту
хакында**

Биектау муниципаль районының мәдәни тормышында катнашуга һәм мәдәният учреждениеләреннән файдалануга кешенең конституциячел хокукларын гамәлгә ашыруны тәмин итү, шулай ук гражданның мәдәни, музей кыйммәтләреннән файдалану мөмкинлеген, китапханә хезмәте буенча хезмәтләр күрсәтүгә, мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә өстәмә белем бирүгә халык ихтыяжларын тәмин итү, район халкы арасында жәмгыять иминлегенә ирелә хезмәт идеяләрен пропагандалау максатларында, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Биектау муниципаль районы башкарма комитетының 2022 елның 31 мартындагы 386 номерлы карары белән расланган «2022-2024 елларга Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү» программасына үзгәрешләр кертергә һәм аны кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Интернет челтәрендә Биектау муниципаль районының рәсми сайтында: <http://vysokaya-gora/tatarstan/ru> веб-адрес буенча һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматы порталында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Биектау муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе урынбасары Р.Р. Сабиржановка йөкләргә.

Д.Ф. Шәйдуллин

Кушымта

«Расланды»
Биектау муниципаль районы
Башкарма комитетының 2024 елның
18 марты 304 нче номерлы
карары белән

**«2022-2024 елларга БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МӘДӘНИЯТЕН ҮСТЕРҮ»
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

Программа паспорты

Программаның исеме	«2022-2024 елларга Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасы
Программаның заказчысы	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ
Программаны эшләүче	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУнең мәдәният бүлегә» муниципаль казна учреждениеесе
Программаның максатлары	<p>Кешенең Биектау муниципаль районының мәдәни тормышында катнашуга һәм мәдәният учреждениеләреннән файдалануга конституциячел хокукларын гәмәлгә ашыруны тәмин итү, шулай ук гражданның мәдәни, музей кыйммәтләреннән файдалану мөмкинлеген, китапханә хезмәте буенча хезмәтләр күрсәтүгә, мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә өстәмә белем бирүгә халык ихтыяжларын тәмин итү;</p> <p>Биектау муниципаль районы мәдәният учреждениеләренең нәтижәле эшчәнлекләре өчен шартлар тудыру.</p>
Программаның бурычлары	<p>Биектау муниципаль районының мәдәниятен һәм сәнгәтен рухи-әхлакый кыйммәтләр, мәдәни мирас һәм ижади потенциал системасы буларак үстерү һәм саклау.</p> <p>Мәдәният өлкәсендә муниципаль учреждениеләр челтәрен саклау һәм үстерү.</p> <p>Район мәдәният учреждениеләренең нәтижәле эшчәнлеген эш формаларының камилләштерүе, матди-техник базаны ныгыту, яңа технологияләргә кергү хисабына тәмин итү.</p> <p>Район халкының мәдәни ялы өлкәсендә хезмәт күрсәтүләрен күләмен һәм сыйфатын арттыру.</p> <p>Жәмгыять үсешенең мөһим ресурсы буларак социаль-мәдәни функцияләргә тормышка ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү.</p> <p>Гражданның мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калу;</p> <p>Милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү,</p>

	заманча музыка сэнгатен үстерү.
Программаның максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләр	<ul style="list-style-type: none"> - китапханәләрнең китапханә фондындагы нөсхәләре саны; - мәдәният һәм сэнгәт өлкәсенә өстәмә белем бирү учреждениеләре челтәрләре саны күрсәткече; - Биектау муниципаль районы балаларының эстетик белем белән колачлау дәрәжәсе; - 14 яшькә кадәрге балалар өчен чараларның мәдәни-ял итү чараларының гомуми санындагы өлеше; - узган ел белән чагыштырганда мәдәни-масса чараларында катнашучы клуб төркемнәре катнашучылары санының үсеш темплары; - китапханәләрнең китап фондлары комплеклануын үстерү; - мәдәният бүлеге карамагында булган матди-техник базасын модернизацияләүне тормышка ашырган һәм тормышка ашыручы учреждениеләрнең өлеше; - биналары ремонт эшләре уздыруны таләп иткән мәдәният бүлеге карамагында булган учреждениеләрнең өлеше; - биналарны һәм корылмаларны төзекләндерү буенча эшләр уздырылган мәдәният бүлеге карамагындагы учреждениеләрнең өлеше.
Программаны тормышка ашыру сроклары	2022-2024 еллар
Ярдәмче программалар	<ul style="list-style-type: none"> - «Халыкны китапханә хезмәте белән тәэмин итүне оештыру»; - «Музей эшен үстерү»; - «Клуб учреждениеләрен үстерү»; - «Өстәмә белем бирүне тәэмин итү»; - «Өлкә белән муниципаль идарә итү системасын үстерү»
Программага исемлек	Программа түбәндәге бүлекләргә үз эченә ала:

	<p>-«Проблеманы анализлау һәм бәя бирү. Программаның максатлары»;</p> <p>-«Программаны гамәлгә ашыруның сроклары һәм этаплары»;</p> <p>-«Халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру»;</p> <p>-«Музей эшен үстерү»;</p> <p>-«Клуб учреждениеләрен үстерү»;</p> <p>-«Балаларны өстәмә белем бирү белән тәмин итү»;</p> <p>- «Бюджет чараларын тулырак һәм нәтижелерәк куллануга ирешү»;</p> <p>-«Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту»;</p>																							
<p>Ярдәмче программаларны һәм Программаның төп чараларын башкаручылар</p>	<p>«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ мәдәният бүлеге» муниципаль казна учреждениесе, район мәдәният учреждениеләре.</p>																							
<p>Программаны финанслауның күздә тотылган күләме һәм чыганаclarы</p>	<p>Программаның барлык чараларын тормышка ашыру жирле бюджеттан һәм бюджеттан тыш чыганаclarдан финанслауны күздә тота (мәдәният учреждениеләренең үз чаралары, иганәчеләрнең чаралары);</p> <p>Программаны финанслау күләме тиешле бюджетларны формалаштырганда ел саен төгәлләштерелә.</p> <table border="1" data-bbox="584 1256 1541 1888"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Күздә тотылган финанслау чыганаclarы</th> <th colspan="3">Бюджет финанславы, мең сум</th> </tr> <tr> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>гамәлгә ашыруның 1 нче елы</td> <td>гамәлгә ашыруның 2 нче елы</td> <td>гамәлгә ашыруның 3 нче елы</td> </tr> <tr> <td>Барлығы, шул исәптән</td> <td>172689.0</td> <td>299173.9</td> <td>234386.8</td> </tr> <tr> <td>Жиирле бюджет</td> <td>171245.0</td> <td>294457.1</td> <td>231927.9</td> </tr> <tr> <td>Бюджеттан тыш чыганаclar</td> <td>1444.0</td> <td>4716.8</td> <td>2458.9</td> </tr> </tbody> </table>	Күздә тотылган финанслау чыганаclarы	Бюджет финанславы, мең сум			2022	2023	2024		гамәлгә ашыруның 1 нче елы	гамәлгә ашыруның 2 нче елы	гамәлгә ашыруның 3 нче елы	Барлығы, шул исәптән	172689.0	299173.9	234386.8	Жиирле бюджет	171245.0	294457.1	231927.9	Бюджеттан тыш чыганаclar	1444.0	4716.8	2458.9
Күздә тотылган финанслау чыганаclarы	Бюджет финанславы, мең сум																							
	2022	2023	2024																					
	гамәлгә ашыруның 1 нче елы	гамәлгә ашыруның 2 нче елы	гамәлгә ашыруның 3 нче елы																					
Барлығы, шул исәптән	172689.0	299173.9	234386.8																					
Жиирле бюджет	171245.0	294457.1	231927.9																					
Бюджеттан тыш чыганаclar	1444.0	4716.8	2458.9																					
<p>Программа үтәлешен контрольдә тоту</p>	<p>«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ</p>																							

Проблеманы анализлау һәм бәяләү. Программаның максатлары

Биектау муниципаль районы мәдәни потенциалга ия – болар 36 клуб учреждениесе белән бергә «Биектау Үзәк мәдәният йорты үзәкләштерелгән системасы» МБУ, өч бүлек белән (Дөбъяз, Бөреле, Пановка), «Салих Сәйдәшев исемендәге сәнгать мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, 1 филиалы белән (Өбрә авылындагы С.Сәйдәшев музейе) «Биектау туган якны өйрәнү музейе» МБУ, 35 филиалы белән «Биектау үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУ.

Финанс күзлегеннән чыгып караганда, мәдәният өлкәсе хәзер милли байлыкны тәшкит итүче матди кыйммәтләрне саклау, жыю бара торган социаль блок өлкәсе булып тора.

Мәдәниятне һәм сәнгатьне саклау һәм үстерү бурычларын хәл итү комплекслы якын килүне, барлык эшне заманча оештыруны, перспективалы планлаштыруны таләп итә. Әлеге программаны тормышка ашыру мәдәни мирасны саклау буенча максатчан эш алып бару һәм районның мәдәни потенциалын үстерүне тәмин итәргә мөмкинлек бирәчәк. Программа интеллектуаль, ижади, оештыру һәм финанс мөмкинлекләрен берләштерүне күздә тотта.

Программа булган потенциалны сакларга мөмкинлек бирә торган һәм Биектау муниципаль районы үсешен өчен яңа импульс бирүче чараларны ачыклай:

- ижади потенциалны үстерү һәм яңадан житештерү өчен шартлар тудыру;
- мәдәни традицияләрне һәм бердәм мәдәни киңлекне саклау;
- заманча мәдәният һәм сәнгатьнең барлык төрләрненең һәм жанрларының үсешенә ярдәм итү, барлык катламнарның да мәдәни кыйммәтләрне алу мөмкинлеген өчен шартлар тудыру;
- Биектау муниципаль районы мәдәният учреждениеләренен абуен үстерү;
- һөнәри сәнгать үсешенә булышлык итү.

Әлеге Программаны тормышка ашыру гражданның районның мәдәни тормышында катнашу өчен ижади ирекләрен тәмин итүне, гражданның районның мәдәни тормышында катнашу өчен ижади үсеш мөмкинлекләрен тәмин итүне гарантияли.

Программа муниципаль районга йөкләнгән районкүләм чаралар, бәйрәмнәрне оештыру аркылы район халкының ялын оештыру буенча вәкаләтләрне тормышка ашырырга мөмкинлек бирә. Программа районкүләм смотрлар, акцияләр, бәйгеләр, фестивальләр оештыру аркылы мәдәният өлкәсендә эшләүчеләргә һөнәри белем бирү буенча эшчәнлекне күз алдында тотта, бу үз чиратында кулланучыларның мәдәни хезмәт күрсәтү сыйфаты һәм

мөмкинлекләр белән канәгать булу артуга, мәдәният өлкәсендә хезмәт күрсәтүләр сыйфаты артуга китерәчәк.

II бүлек

Программаны тормышка ашыруның сроклары һәм этаплары

№ т/б	Этап исеме	Тормышка ашыру сроклары	Көтелгән нәтижәләр
1	Программаны эшләү	2021 елның 4 кв.	«2022-2024 елларга Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасын раслау
2	Программаны тормышка ашыру	2022-2024 еллар	<p>Район халкының укуга ижтыяжларын тулысынча канәгатьләндерү өчен китапханә фондларын тулыландыру.</p> <p>Авыл халкының мәгълүмат ресурсларына киң керү мөмкинлеген тәмин итү.</p> <p>Китапханә хезмәткәрләренә һөнәри дәрәжәсен күтәрү.</p> <p>Музей фондларын тулыландыру.</p> <p>Музейның яңа эш формаларын эзләү эшчәнлеген стимуллаштыру.</p> <p>Музей эшчәнлегенә яңа технологияләргә кергү.</p> <p>Район имиджын формалаштыру.</p> <p>Россия тарихына, Биектау муниципаль районы традицияләренә һәм мәдәни мирасына хөрмәтле мөнәсәбәт, гражданлык, патриотизм тәрбияләү.</p> <p>Тамашачылар аудиториясен киңәйтү; халыкның төрле катламының мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү. Клуб учреждениеләре хезмәткәрләренә квалификациясен арттыру.</p> <p>Эшчәнлекнең инновация төрләре өчен шартлар тудыру.</p> <p>Тәкъдим ителүче хезмәт күрсәтүләрнең сыйфатын арттыру.</p>

			Яшь талантларның ижатын стимуллаштыру һәм ярдәм күрсәтү. Һөнәри сәнгатьне популярлаштыру. Янгын куркынычсызлыгын тәмин итү. Мәдәният учреждениеләренең эчке биналарын ремонтлау.
3	Нәтижеләр ясау	2024 елның 4 кварталы	«2022-2024 елларга Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасын тормышка ашыру кысаларында мәдәният учреждениеләренең эшчәнлеген анализлау

«2022-2024 елларга музей эшен үстерү» ярдәмче программасы Биектау муниципаль районы Музей фондын саклау, өйрәнү һәм популярлаштыру, шулай ук жәмгыять үсешенең мөһим ресурсы буларак, алар тарафыннан социаль-мәдәни функцияләренә тормышка ашыру максатыннан музейларны комплекслы үстерүгә юнәлдерелгән.

«2022-2024 елларга халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру» ярдәмче программасы гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә беринди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калуга юнәлдерелгән.

«2022-2024 елларга өстәмә белем бирүне тәмин итү» ярдәмче программасы милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерүне максат итеп куя.

«Клуб учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасы Биектау муниципаль районы халкының мәдәният өлкәсендәге хәзерге ихтыяжларын канәгатьләндерүгә һәм яна ихтыяжларын формалаштыруга, халыкның төрле катламының ялын оештыру, мәдәният учреждениеләренең жәлеп итүчәлеген арттыруга юнәлдерелгән.

Программаны тормышка ашыруны финанс ягынан тәмин итү законнар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә бирелә торган федераль, республика бюджеты чараларын, шулай ук Биектау муниципаль районы бюджеты акчаларын куллануны күздә тотта.

**«Халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру»
ярдәмче программасы**

Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программаның исеме	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында «2022-2024 елларга халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру» (алга таба – Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның заказчысы	«ТР Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ
Ярдәмче программаның төп эшләүчесе	Биектау муниципаль районының «Биектау үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУ
Ярдәмче программаның максаты	Гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калу
Ярдәмче программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Китапханә хезмәте күрсәтүнең нәтижәле системасын тәмин итү. 2. Китапханә фондларының актуальлеген һәм сакланышын тәмин итү. 3. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы китапханәләрдә чөпкә бердәм мәгълүмат системасын үстерү. 4. Һәркемгә мөмкин булган китапханәләрдә эшчәнлеген модернизацияләү һәм һәркем керә алырлык китапханәләрнең нәтижәле эшләве, кулланучыларның анда булуларының куркынычсыз һәм уңайлылыгы өчен матди-техник базасын ныгыту. 5. Укуны алга жибәрү өчен мәдәни-агарту эшчәнлеген

	<p>жәелдерү.</p> <p>6.Китапханәләрнең туган якны өйрәнү эшчәнлеген оештыру: эзләнү эше, туган якны өйрәнү мәгълүматлар базасын һәм методик-библиографик ярдәмлекләр булдыру, туган якны өйрәнү проектларын тормышка ашыру.</p> <p>7.Берөзлексез һөнәри белем алу һәм квалификацияне күтәрү системасы үсеше.</p>
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2022-2024 еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре, еллар буенча бүлеп	Ярдәмче программалар фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.
Ярдәмче программа максатларын һәм бурычларын тормышка ашыру нәтижәсендә көтелгән ахыргы нәтижәләр (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет эффе́ктивлыгы күрсәткечләре	<p>Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру 2024 елга түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <p>китапханә хезмәте белән колачланган район халкының артуына;</p> <p>һәркем керә алырлык китапханәләр бердәм фондында яңа кергән басмалар өлеше артуына;</p> <p>үзәкләштерелгән язылу исемлеге күләме артуга;</p> <p>китапханәләрнең Жыелма электрон каталогында библиографик язмалар күләме артуга;</p> <p>Интернет челтәренә чыгу мөмкинлеге булган һәркем керә алырлык китапханәләр өлеше артуга;</p> <p>заманча китапханә жиһазлары һәм мебельләр белән тәэмин ителгән китапханәләр өлеше артуга;</p> <p>модельле итеп оештырылган китапханәләр саны артуга;</p> <p>ел дәвамында квалификациясен күтәргән белгечләр өлеше тармактагы барлык белгечләр санында артуга.</p>

I. Ярдәмче программаны тормышка ашыру өлкәсенә, шул исәптән ул хәл итәргә тиешле мәсьәләләрне дә кертеп, гомуми характеристика

Һәркем файдалана алырлык китапханәләр бердәм мәгълүмати һәм мәдәни киңлек оештыруда һәм гражданның мәгълүмат һәм мәдәни кыйммәтләргә тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларын тормышка ашыруда ин мөһим звено булып торалар.

Район барлығы 37 һәркемгә мөмкин китапханә эшли, шул исәптән Үзәк район китапханәсе, Үзәк балалар китапханәсе, 35 авыл китапханә-филиаллар. Һәркем керә алырлык китапханәләр фонды 411135 саклау берәмлеген тәшкил итә. 2024 елның 1 гыйнварына теркәлгән кулланучылар саны – 28456 кеше, шул исәптән балалар – 9711 укучы, килүләр саны – 436351 кеше.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 1999 елның 19 октябрдәге 1683-р номерлы карары белән расланган Россия Федерациясе субъектларының социаль инфраструктура объектларына ихтыяжлар нормативларын ачыклау методикасы нигезендә, районның һәркем керә алырлык китапханәләр белән тәмин ителешә 66 процентны тәшкил итә, бер китапханәгә уртача 1575 кеше туры килә (ТР буенча – 2,4 мең кеше).

1 кешегә китаплар белән тәмин ителеш 7,05 китап, һәркем керә алырлык район китапханәләренә 1 укучысына – 14,4 китап тәшкил итә.

Район халкына һәркем мөмкин китапханәләр тарафыннан тәкъдим ителүче хезмәтләр социаль-иқтисади сәясәтнең мөһим факторы булып тора, гражданның белем алуына һәм мәдәни үсешенә булышлык итә, районның һәрбер кешесенә мәгълүмат алуға иреккә рәвештә керү мөмкинлеген бирә.

Хәзерге вакытта китапханә өлкәсендә актуаль проблемалар булып торалар:

1. Китапханә фондларының сыйфатлы яңартылуының акрын темплары: актуаль тармак әдәбиятында, балалар әдәбиятында кискен ихтыяж бар, фондларның яңартылуын арттыру, яздырып алу басмаларын финанслауны арттыру кирәк.

2. ЦБС китапханәләрендә китап саклау өчен мәйданнар житмәү.

37 китапханәдән: мәктәп бинасында – 5; мәдәният йорты һәм авыл мәдәният йорты биналарында – 28е эшли. авыл жирлегә белән бергә – 2, үзәк

китапханә бинасында – 1 (Үзәк балалар китапханәсе), аерым торучы биналарында – 1 (ЦБ) урнашкан.

22715 кешегә хезмәт күрсәтә торган Биектау авыл китапханәсе өчен бина бүлөп бирү кирәк.

3. ЦБС МБУ учреждениеләренә матди-техник базасын ныгыту кирәк.

Район китапханәләре учреждениеләренә матди-техник базасы буенча килеп туган хәлгә анализ:

- китапханәләрнең матди-техник базасы тотрыксыз, компьютер паркы өлешчә искерде, бирелгән интернетның тизлегә бик түбән;

- авыл китапханәләре физик мөмкинлекләре чикле кешеләргә хезмәт күрсәтү өчен яраклаштырылмаган;

- үзәк китапханә бинасына капитал төзекләндерү таләп ителә.

Мәдәният учреждениеләренә матди-техник базасын ныгыту өлкәсендә Программаның төп бурычлары:

- авыл китапханәләренә эчке биналарын ремонтлау;

- китапханә учреждениеләрендә янғын куркынычсызлыгын тәмин итү;

- техник жиһазларны модернизацияләү, китапханә жиһазлары, компьютер техникасы, программа белән тәмин итү чараларын алу;

Программа бурычларын хәл итүгә юнәлдерелгән төп чаралар:

- Үзәк китапханә бинасын капитал төзекләндерү.

4. Электрон рәвештә тәкъдим ителә торган хезмәт күрсәтүләрнең күләме һәм төрләрән арттыру таләп ителә.

Китапханәләр "PROкультура РФ" порталында актив эшлиләр. Китапханәчеләр, шулай ук «ТР Милли электрон китапханәсе» порталында актив эшлиләр, аның кысаларында китапханәләрнең Жыелма электрон каталогы булдырыла. 2022 елда «Биектау ЦБС» МБУ китапханәләр эше турында мәгълүмат бирелгән үз сайты булдырылды, сайтның тулыландырылуы буенча эш давам итәчәк. Әлегә бурычларны хәл итәр өчен, компьютер программалар тәмин итү буенча белгечләр кирәк. Ярдәмче программаның чараларын тормышка ашыру халыкка мәгълүмат-китапханә хезмәте күрсәтүне камилләштерүгә ярдәм итәргә, инновацион технологияләр үсешенә, район халкына мәгълүмат ресурсларына читтән торып керә алу мөмкинлеген тәкъдим итәчәк.

Китапханә фондларының куркынычсызлыгын һәм саклынышын тәэмин итү бурычын хәл итү өчен кыйммәтле фондларны саклау буенча куркынычсызлык комплексы системасын эшләү һәм кертү, биналарның норматив физик һәм санитар-гигиена халәтен тәртиптә тоту, куркынычсызлык чараларын заманча техник чаралар белән жиһазландыру тиешле.

5. Биектау муниципаль районы «Биектау ЦБС» МБУсендә 53 хезмәткәр эшли. Аларның 36сы югары белемле, шул исәптән китапханә буенча – 31, урта-һөнәри – 17, шул исәптән китапханә буенча – 13 кеше. Белгечләр белән тәэмин ителеш 83 %ны тәшкил итә.

Һөнәри белем бирү системасы үсеше, шул исәптән белем бирүнең заманча методлары, төрле эш формалары – семинарлар, һөнәри осталык конкурслары, тренинглар, эшлекле уеннар һ.б. китапханә хезмәткәрләренең тиешле квалификация дәрәжәсенә ярдәм итәчәк.

2022 - 2024 елларга Татарстан Республикасы Биектау районнда китапханә эшен үстерү буенча ярдәмче программасы Татарстан Республикасының мәгълүмат һәм коммуникация технологияләрен үстерү буенча дәүләт программасы һәм башка проектлар белән үзара бәйләнештә.

II. Ярдәмче программаның максатлары, бурычлары, аны тормышка ашыруның ахыргы нәтижеләре һәм сроклары тасвирламасы

Ярдәмче программаның максатлары – гражданның мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәэмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерү, китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калу.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

1. Китапханә хезмәте күрсәтүнең нәтижелә системасын тәэмин итү;
2. Китапханә фондларының актуальлеген һәм сакланышын тәэмин итү;
3. Татарстан Республикасы китапханәләре челтәре бердәм мәгълүмат системасын үстерү;
4. Китапханәләре эшчәнлеген модернизацияләү һәм китапханәләренең нәтижелә эшләве, кулланучыларның анда булуларының куркынычсыз һәм уңайлылыгы өчен матди-техник базасын ныгыту;
5. Укуны алга жибәрү өчен мәдәни- агарту эшчәнлеген жәелдерү;

6. Китапханэлэрнең туган якны өйрәнү эшчәнлеген оештыру: эзләнү эше, туган якны өйрәнү мәгълүматлар базасын һәм методик-библиографик ярдәмлекләр булдыру, туган якны өйрәнү проектларын тормышка ашыру;

7. Березлексез һөнәри белем алу һәм квалификацияне күтәрү системасын үстерү.

Ярдәмче программаны тормышка ашыру срогы – 2022-2024 еллар.

III. Ярдәмче программаны ресурслар белән тәмин итү

Ярдәмче программалар фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.

IV. Ярдәмче программаның икътисади һәм социаль нәтижәләлеген бәяләү

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның төп көтелгән нәтижәләре:

- төрле мәгълүмат чыганаclarында саклана торган документлар белән китапханә фондларын тулыландыруны тәмин итү һәм фондларның сыйфатлы характеристикаларын яхшырту аркылы китапханә фондларының оптималь моделен булдыру; китапханә фондларының яңартылуын арттыру;

- Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы китапханәләр Жыелма электрон каталогы күләмен арттыру;

- китапханәләрнең мәгълүмати һәм белем бирү эшчәнлеген активлаштыру, укучыларга хезмәт күрсәтү формалары һәм юнәлешләрән киңәйтү;

- халыкка мәгълүмати һәм китапханә хезмәте күрсәтүне яхшырту, Интернет челтәренә керү мөмкинлекләрән киңәйтү.

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның төп социаль эффеқты – халыкның барлык социаль группалары өчен китапханәләргә керү мөмкинлеген тәмин итү, китапханәләрнең заманча үсешенә ярдәм итү, китапханәчеләрнең эшләве өчен уңайлы шартлар тудыру һәм китапханәләрдән кулланучыларга хезмәт күрсәтү сыйфатын арттыру, жәмгыятьтә китапханәләрнең дәрәжәсен һәм ролен арттыру, китапханәләрнең укуны һәм китапларны алга чыгару буенча мәдәни-агарту эшчәнлегенә киңәюе, буш вакытларны оештыру һәм халыкның барлык категорияләрен укуга жәлеп итү буенча китапханәләрнең эшен камилләштерү, китапханә эше өлкәсендә бюджет чаралары чыгымнарын оптимальләштерү.

	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганақлары	Финанслау күләме, мең сум	Фаразланған финанслау күләме, мең сум.		
				2022ел	2023ел	2024ел
1.	Халыққа китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру	Жирле бюджет Бюджеттан тыш	97693.8 83.6	28847.6 10.0	33974.8 48.6	34871.4 25.0
2.	ЦБС китап фондларының кирәкле тулылығын комплектлауны оештыру һәм тәэмин итү	Жирле бюджет	628.0	100.0	228.0	300.0
4.	Вақытлы мат бугатка язылу ны оештыру	Жирле бюджет	798.0	198.0	300.0	300.0
	Барысы:	Жирле бюджет Бюджеттан тыш	99119.8 83.6	29145.6 10.0	34502.8 48.6	35471.4 25.0

«2022-2024 елларга музей эшен үстерү» Ярдәмче программасы

Программаның паспорты

Программаның исеме	«2022-2024 елларга музей эшен үстерү» (алга таба – ярдәмче программа).
Ярдәмче программаның заказчысы	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ
Ярдәмче программаны төп эшләүче	Биектау муниципаль районы «Биектау туган якны өйрәнү музейе» МБУ
Ярдәмче программаның максаты	Жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак социаль-мәдәни функцияләргә тормышка ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Биектау муниципаль районы Музей фондларының дәүләтнеке булган өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектау. 2. Биектау муниципаль районы Музей фондларын популярлаштыру. 3. Музейлар тарафыннан мәдәни һәм фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлегенә тормышка ашыру. 4. Музейларны мәгълүматлаштыру
Ярдәмче программа максатларын һәм бурычларын тормышка ашыру нәтижәсендә көтелгән ахыргы нәтижәләр (нәтижәләргә бәя бирү индикаторлары) һәм аның бюджет эффективлыгы күрсәткечләре	<p>Ярдәмче программаны тормышка ашыру 2024 елга түбәндәгеләрнең артуына ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <p>төп фондның реставрацияләнгән әйберләренә реставрация таләп ителгән дәүләт исәбенә һәм саклауга куелган музейларның төп фондларының әйберләре саныннан өлешенә ел ахырына ел башына чагыштырмасы 93 процентка кадәр;</p> <p>саклау-янгын куркынычсызлыгы системалары белән жиһазландырылган музей мәйданнары өлеше, 100 процентка кадәр;</p> <p>актив күрсәтүдә кулланган музей әйберләренә төп фондның гомуми әйберләр санына чагыштырма авырлыгы 95 процентка кадәр;</p> <p>хисап елында музейларда булуның алдагы елдагыга чагыштырмасы 34 процентка кадәр;</p>

	<p>социаль якланмаган гражданныр төркеме һәм мөмкинлекләре чикле затлар тарафыннан хисап елында музейларга баруның алдагы елдагыга чагыштырмасы 50 процентка кадәр;</p> <p>хисап чорында ачылган үз фондларынан күргәзмәләр санының алдагы чорга чагыштырмасы 94 процентка кадәр;</p> <p>электрон каталогка кертелгән музей әйберләренең саны, музей әйберләренең гомуми санына карата 20 процентка кадәр;</p> <p>компьютерлаштырылган эш урыннары санының гомуми хезмәткәрләр санына чагыштырмасы 100 процентка кадәр.</p>
--	---

I. Ярдәмче программаны тормышка ашыру өлкәсенә, шул исәптән чишелешенә ул юнәлдерелгән мәсьәләләргә гомуми характеристика

Биектау муниципаль районы музей челтәре үз эченә Биектау муниципаль районының 1 район туган якны өйрәнү музеен һәм туган якны өйрәнү музееның структур бүлекчәсен: Өбрә авылындагы Салих Сәйдәшев музеен үз эченә ала.

Биектау муниципаль районы район туган якны өйрәнү музеенда 2515 саклау берәмлеге саклана. Туган якны өйрәнү музеенең бүлекчәсендә Салих Сәйдәшев музеенда 906 саклау берәмлеге саклана.

Музейларга килүчеләрнең төп төркеме булып балалар аудиториясе, яшьләр, килүчеләрнең ташламалы төркеме (пензионерлар, инвалидлар һ.б.), гаилә аудиториясе тора. Бүгенге көндә музейлар тарафыннан эшләп чыгарыла торган программалар һәм акцияләр нәкъ менә әлеге максатчан төркемнәргә юнәлдерелгән.

Район халкының мәдәни кыйммәтләрән күрә алу мөмкинлеге музейлар тарафыннан күргәзмәләр уздыру юлы белән генә түгел, ә күчерелеп йөртелә торган күргәзмәләр, массалы чаралар уздыргандагы күргәзмәләр, ТР музей белән бергә оештырыла торган күргәзмәләр оештыру кебек эш формалары белән дә тормышка ашырыла. Музей әйберләрен актив күрсәтүдә катнаша торган әйберләренә чагыштырма авырлыгы 75 процент.

Музейларның базаларының матди-техник үсешен хәл итүне таләп итә торган музей эшчәнлегенең проблемалары:

мәдәни-белем бирү, фәнни-мәгърифәт максатларында барлык Музей фондын пассив куллану;

дәүләт музейларының кирәгенчә мәгълүматлаштырылмавы;

инфраструктура начар үсеш алганга, мәдәни туризмның житәрлек үсеш алмавы.

II. Ярдәмче программаның максаты, бурычлары, аны тормышка ашыруның сроклары һәм ахыргы нәтижеләре тасвирламасы.

Ярдәмче программаның максаты булып жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак, алар тарафыннан социаль мәдәни функцияләргә тормышка ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү санала.

Әлеге максатны тормышка ашыру өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Музей фондларының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектлау.
2. Музей фондларының дәүләт өлешен популярлаштыру.
3. Музейлар тарафыннан мәдәни һәм мәгърифәт, белем бирү эшчәнлеген тормышка ашыру.
4. Музейларны мәгълүматлаштыру.

Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары - 2022-2024 еллар.

Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.

Биектау туган якны өйрәнү музей эшчәнлегенә район музейларына агын да активрак рәвештә яшьләргә, мәктәп укучыларын, район халкын җәлеп итүгә булышлык итүче район халкына рухи һәм патриотик тәрбия бирүгә, бигрәк тә үсеп килүче буынга, яңа экспозицияләргә оештыру һәм булганнарын яңартуга, яңа мәдәни-белем бирү чараларын эшләүгә юнәлдерелгән.

2024 елның 1 гыйнварына Биектау туган якны өйрәнү музей эшчәнлегенә

күрсәткечләре

	«Биектау туган якны өйрәнү музей» МБУ	«Биектау туган якны өйрәнү музей» МБУнең С. Сәйдәшев музей филиалы
Килүчеләр саны	5153	3024

Экскурсиялар	80	38
Күргөзмөлөр	16	13
Массакулэм чаралар	31	34
Мэдэни-белем бирү программалары саны	47	33
Төп фонд	1232	552
Фэнни-ярдэмче фонд	1283	354
Төп фондка кертемнөр	37	73
Фэнни-ярдэмче фондка кертемнөр	29	15

Музей эше үсешенэ юнэлдерелгэн чаралар::

№ т/б	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганаclarы	Финанслау күлөме, мең сум	Фаразланган финанслау күлөме, мең сум.		
				2022ел	2023ел	2024ел
1	«Биектау туган якны өйрөнү музей» МБУ һәм С.Сәйдәшев музейе базасында үткөрөлә торган чараларны тээмин итү	Жирле бюджет	13961.8	4162.9	4664.9	5134.0
		Бюджеттан тыш	33.4	10.0	11.5	11.9
	БАРЫСЫ:	Жирле бюджет	13961.8	4162.9	4664.9	5134.0
		Бюджеттан тыш	33.4	10.0	11.5	11.9

«2022-2024 елларга клуб учреждениеләрен үстерү»

ярдэмче программасы

Паспорт

Муниципаль ярдэмче программаның исеме	«2022-2024 елларга клуб учреждениеләрен үстерү»
---------------------------------------	---

Муниципаль ярдәмче программаның максаты	<p>Биектау муниципаль районы территориясендә бердәм мәдәни киндлеген булдыру һәм саклау;</p> <ul style="list-style-type: none"> - мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләренең жирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мэгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү; - халыкта гражданлык бердәйлеге, әхлакый-рухи һәм толерантлык дөнъяга карашларын формалаштыру буенча эшчәнлекне тормышка ашыру; - эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын арттыру; - КДУ учреждениеләрен методик һәм мәгълүмати тәэмин итү.
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	<p>Биектау муниципаль районы тарихи-мәдәни мирасын саклау, мәдәниятен, сәнгатен үстерү һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>План нигезендә программалы массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралары уздыру.</p> <p>Мәдәни-ял итү чаралары катнашучыларының санын арттыру.</p> <p>Халыкта гражданлык бердәйлеген формалаштыручы, ижади потенциалны ачучы, толерантлыкны тәрбияләүче, этникара һәм конфессиара мөнәсәбәтләр мәдәниятен тәэмин итүче «Мәдәният» өлкәсендә системаны үстерү һәм модернизацияләү</p>
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ

Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	Биектау районы муниципаль районы «Үзәкләштерелгән системаның үзәк мәдәният йорты» МБУ
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2022-2024 еллар
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырылган нәтижеләре	<p>Төрле дәрәжәдәге конкурс, фестивальләрдә катнашкан катнашучыларның саны арту;</p> <p>Клуб берләшмәләре һәм үзешчән халык ижаты катнашучылары алган дипломнар, премияләр саны арту;</p> <p>Программалы массакуләм һәм мәдәни-масса чаралары катнашучыларының өлеше арту;</p> <p>Үзешчән ижади клуб берләшмәләре һәм аларда катнашучылар саны арту;</p> <p>Түләүле нигездә чаралар саны арту</p>

I. Ярдемче программаны тормышка ашыру өлкәсенә, шул исәптән чишелешенә ул юнәлдерелгән мәсьәләләргә гомуми характеристика

Жәмгыять үсешенә хәзерге заман этабының бер үзенчәлеге булып кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак мәдәниятнең социаль роле үсү тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе булып кына түгел, ә һәрбер кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кешелек яшәешенә нигез салучы, цивилизацияле тормыш кыйммәтләре һәм формаларын саклау сәләте буларак та алга чыга. Жәмгыятьнең мәдәни үсешенә кирәкле критерие булып кешенең ижади көчләре, сәләтләре һәм талантлары барлыкка килүе һәм үсеше өчен кирәкле шартлар булуы тора. Халыкның тормыш сыйфатын тәшкит итүче мәдәни яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләргә хәл итү жирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен тормышка ашырып ачыклана һәм әлеге мәсьәләләргә программа-максат методлары нигезендә хәл итәргә кирәк. Муниципаль ярдемче программаны тормышка ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән – бу заманча шартларда Биектау муниципаль районының социаль-иқтисади үсешендә мәдәниятне иң мөһим ресурсларның берсе дип тануны билгеләүче конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру мәдәният эшчәнлегенә барлык субъектлары катнашында социаль мөһим максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет чараларын нәтиҗәле тотуны тәэмин итәчәк һәм түбәндәгеләргә булышлык итәчәк:

1. Мәдәният, сәнгать үсеше өчен шартлар тудыру һәм тарихи-мәдәни мирасны саклап калу һәм популярлаштыру.

2. План нигезендә программалы массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм чаралар уздыру.

ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

Мәдәният-ял итү юнәлешендәге системаны модернизацияләү.

Әлеге процессны камилләштерү буенча чаралар системасы күздә тотта:

- хәзерге заман этабында клуб, китапханә, музей системасында халык белән эшләрү буенча өстенлекле юнәлешләрне билгеләрү;
- инновацион формалар һәм методларны үстерү;
- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара мөнәсәбәтне тәэмин итү;
- мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәният-ял итү учреждениеләрәндә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

- “Мәдәният” өлкәсендә программа һәм методикалар комплексын эшләрү;
- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формалары, методлары һәм чараларын эшләрп чыгару;
- районның социаль-икътисади үсешендә мәдәният учреждениеләрәненә кин куллануга күбрәк шартлар тудыру;
- халыкның ижади потенциалы үсешенә булышлык итү;
- үз эшләрән стимуллаштыру максатларында иреклелар (волонтерлык) һәм коммерциягә карамаган оешмаларга, шул исәптән авыл жирлегендә, социаль-мәдәни проектларны гамәлгә ашыру буенча, ярдәм итүгә юнәлдерелгән чаралар.

Район клуб учреждениеләрә үсеше өлкәсендә Программаның төп бурычлары:

Клуб учреждениеләрәненә төп эшчәнлегә халыкның төрле катламының ял итүен оештыруга юнәлтелгән, шул исәптән массакуләм чаралар уздыру,

концерт һәм конкурс прораммалары, бэйрэмнәр, театральләштерелгән тамашалар, тематик кичәләр, клуб берләшмәләренең эшен оештыру, Россиякүләм, төбәк, өлкә, зона һәм район смотрконкурсларында һәм фестивальләрендә катнашуга юнәлдерелгән. Район территориясендә халыкның традицион мәдәниятенә ярдәм итү һәм үстерү. Район клуб учреждениеләре эшчәнлегенә, “халык” исеме бирелгән коллективларга ярдәм итү, мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә халыкка сыйфатлы хезмәт күрсәтүне оештыру, мәдәнимәгълүмати пространствоны үстерү. Мәдәни-ял итү эшчәнлеге белгечләренең квалификациясен арттыру.

Куелган бурычларны тормышка ашыру өчен шартлар белән тәмин итү түбәндәге чараларны тормышка ашыруны күз алдында тотат:

№ т/б	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганақ лары	Финанслау күләме Барлығы, мең сум	Фаразлаган финанслау күләме, мең сум		
				2022 ел	2023 ел	2024 ел
1.	Район халкына социаль-мәдәни, мәгърифәт, күңел ачу характерындагы төрле хезмәтләр күрсәтү, сәнгать ижаты белән шөгыйльләнү өчен шартлар тудыру	Жирле бюджет	443239.0	98314.7	200716.9	144207.4
		Бюджеттан тыш	2793.9	422.0	1949.9	422.0
2.	«Созвездие-Йолдызлык» яшьләр эстрада сәнгате фестивален уздыру	Жирле бюджет	1970.3	450.0	520.3	1000.0
3.	Мәдәният һәм сәнгать	Жирле бюджет	6539.5	1650.0	4250.5	639.0

	учреждениеләре өчен яңа жиһазлар һәм инвентарь сатып алу					
4.	Сәхнә костюмнары алу, тегү	Жирле бюджет	3566.0	1000.0	1783.0	783.0
5.	Тематик баннерлар, стендлар эшләү	Жирле бюджет	450.0	150.0	150.0	150.0
6.	«Янғын куркынычсызлыгы таләпләре турында техник регламент»ын үтәү чаралары	Жирле бюджет	Өстәмә керемнәр булганда	Өстәмә керемнәр булганда	Өстәмә керемнәр булганда	Өстәмә керемнәр булганда
		Жирле бюджет	455764.8	101564.7	207420.7	146779.4
	БАРЫСЫ:	Бюджеттан тыш	2793.9	422.0	1949.9	422.0

«Өстәмә белем бирүне тәмин итү» Ярдәмче программасы

Программаның паспорты

Программаның исеме	2022-2024 елларга Өстәмә белем бирүне тәмин итү (алга таба – Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның заказчысы	«Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» МКУ
Ярдәмче	ТР Биектау муниципаль районы «Салих Сәйдәшев

программаны төп эшләүче	исемендәге сәнгать мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ
Ярдәмче программаның максаты	Федераль дәүләт таләпләренә нигезендә сәнгати-эстетик юнәлешле өстәмә белем бирүнең комплекслы үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыкның заманча ихтыяжлары нигезендә мәктәптә яңа бүлекләр һәм белгечлекләр ачу һәм үстерү. 2.Музыкаль белемнең популярлыгын һәм сорау булуын истә тотып, укучылар һәм укытучыларның контингентын арттыру. 3.Федераль дәүләт таләпләренә туры килгән һөнәр алды программаларын кертү. 4.Укучыларның музыкаль-эстетик тәрбиясен тагын да күбрәк популярлаштыру. 5.Мәктәп тарафыннан тагын да киңрәк мәдәни, фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлеген жәелдерүне тормышка ашыру. 6.Район ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен мәктәпне тәмамлаучыларның һөнәри ориентациясе.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның сроклары һәм этаплары	2022-2024 еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре, елларга бүлеп	Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елына Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнәргә тиешле
Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре	<p>Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру 2024 елга түбәндәгеләрнең артуына ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мәктәпнең ихтыяж булган яңа бүлекләре һәм белгечлекләре; - мәктәп педагогларының квалификациясен арттыру;

<p>(нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет эффективлығы күрсәткечләре</p>	<ul style="list-style-type: none"> - мәктәп укытучыларын һөнәри яңадан әзерләү; - мәдәни һәм педагогик тәҗрибә белән алмашу; - мәктәпнең методик эшләре (конференцияләр, мастер-класслар һ.б.); - конкурс, концерт һәм фестиваль эшчәнлегендә катнашу; - район халкының күпчелек өлешен сәнгатькә тарту һәм жәлеп итү
--	--

2024 елның 1 гыйнварына мәктәптә 593 кеше белем ала.

Укыту 12 белгечлек буенча алып барыла:

- фортепиано 149 (25,1 %)
- халык уен кораллары (баян, аккордеон, думбра, балалайка, гитара) - 121 (20,4%)
- кыллы-смычковлы (скрипка) – 75 (12,6%)
- сәнгать - 82 (13,8%)
- хореография - 107 (18 %)
- вокал - 34 (5,7%)
- өрәп уйнала торган инструментлар (курай, саксафон) - 25 (4,2 %)

2020 елның сентябрдан тавыш режиссурасы белгечлеге ачылды. Район халкында зур ихтыяж булу сәбәпле сәнгать мәктәбенең сәнгать, хореография, вокаль бүлекләре киңәйтелде.

Мәктәп укытучылары контингенты 49 кеше, аларның 32се – югары квалификация категориясенә, 30ы – беренче категориягә ия. 1 педагог Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре исеменә, 8 педагог – Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре исеменә, 5 укытучы күкрәк билгесе белән бүләкләнгән, 1 педагог педагогия фәннәре кандидаты гыйльми дәрәжәсенә ия.

Сәнгать мәктәбе укучылары һәм педагоглары Халыкара, Бөтенроссия, өлкә, зона, районара һәм район чараларында, конкурсларында, фестивальләрендә катнашалар: төрдә дәрәжәдәге чараларда һәм конкурсларда катнашкан балалар саны – 92%, алар арасынан халыкара, россиякүләм һәм республика дәрәжәсендәге жиңүчеләр һәм призывлы урын алуучылар – 84%.

Укытучыларның һөнәри осталыгын күтәрү буенча системалы эш алып барыла: ачык дәресләр үткәрелә, республика һәм район дәрәжәсендә мастер-класслар оештырыла, сэнгатъ мәктәбе базасында республика семинарлары үткәрелә.

Программа кысаларында хэл ителә торган бурычларга керәләр:

- музыкаль белем бирүне популярлаштыру;
- сэләтле балаларны ачыклау һәм үстерү булдыру һәм аларның киләчәктәге һөнәри ориентациясе өчен шартлар тудыру;
- балалар һәм яшүсмерләргә музыкаль белем алу өчен шартлар тудыру;
- фестиваль, конкурс, күргәзмәләрдә катнашу;
- һөнәри һәм башкару осталыгын арттыру максатларыннан мастер-класслар, фәнни-практик конференцияләр оештыру һәм уздыру.

Программа буенча чаралар районда мәдәният һәм сэнгатъ өлкәсендә белем бирү системасын саклау һәм үстерүгә юнәлдерелгән:

№	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганакалары	Финанслау күләме, мең сум	Фаразланган финанслау күләме, мең сум		
				2022ел	2023ел	2024ел
1.	Балалар һәм яшүсмерләргә музыкаль белем алу өчен шартлар тудыру	Жирле бюджет	122949.2	34834.4	45426.1	42688.7
		Бюджеттан тыш	4588.8	602.0	2086.8	1900.0
2.	Районкүләм һәм районара балалар башкаруында түбәндәге номинацияләрдә конкурс-фестивальләр уздыру: - фортепиано; - халык уен кораллары; -вокал;	Бюджеттан тыш	350.0	50.0	200.0	100.0

	-хореография; -рәсем сәнгате					
3.	Мәдәният һәм сәнгать учреждениеләре өчен музыкаль инструментлар алу һәм ремонтлау	Бюджеттан тыш	770.0	350.0	420.0	
		Жирле бюджет	122949.2	34834.4	45426.1	42688.7
	БАРЫСЫ:	Бюджеттан тыш	5708.8	1002.0	2706.8	2000.0

**«Өлкә белән муниципаль идарә итү системасын үстерү» ярдәмче
программасы**

«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУнең Мәдәният бүлеге» МКУ үзәкләштерелгән бухгалтериясе түбәндәге максатларны тормышка ашыру өчен оештырылган:

- бюджет чараларын тулаем һәм нәтижәле итеп куллануга ирешү;
- бухгалтер исәп-хисабының бердәм хокукый һәм методологик нигезләре буенча хисапны алып бару;
- хезмәт күрсәтелүче учреждениеләр эшчәнлегенә турында тулы һәм дөреслеккә туры килә торган хисапны формалаштыру

Өлкә белән муниципаль идарә итү системасы үсешенә юнәлдерелгән чаралар

№ т/б	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганақ лары	Финанслау күләме, мең сум	Фаразланган финанслау күләме, мең сум		
				2022ел	2023ел	2024ел
1	Өлкә белән муниципаль идарә					

	итү системасын үстерү	Жирле бюджет	5834.4	1537.4	2442.6	1854.4
--	-----------------------	--------------	--------	--------	--------	--------

Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базаларын ныгыту

Район мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту буенча килеп туган хәлгә анализ:

- 2023 елда Татар Әйшәсе авыл клубы, Кече Рәс авыл клубы һәм Өнсә авыл мәдәният йортлары төзелеше тәмамланды.

Ямаширмә авылында, Коркачык авылында, Урта Алат, Мүлмә авылында, Чуаш иле авыл мәдәният йортларына һәм Пановка авылында сәнгать мәктәбе бүлегенә капитал ремонт ясалды.

- 13 % мәдәният учреждениесенә капитал төзекләндерү таләп ителә;
- мәдәният учреждениеләренең биналарына ремонт таләп ителә;
- мәдәният учреждениеләренең кирәкле дәрәжәдә музыка жиһазлары белән жиһазландырылмавы.

Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту өлкәсендә Программаның төп бурычлары булып тора:

- авыл мәдәният йортларының эчке биналары ремонты, клуб биналарының түбәләре ремонты авыл жирлекләре белән килештерү буенча;
- мәдәният учреждениеләрендә янғын куркынычсызлыгын тәмин итү;
- техник жиһазларны модернизацияләү, яктылык һәм тавыш - техника жиһазлары, музыка кораллары, китапханә һәм музей жиһазлары, компьютер техникасы, программа тәмин итүен сатып алу.